Sygn. akt ***IV RC 637/14***

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Mejka

Protokolant: Katarzyna Acela

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy

z powództwa K. B.

przeciwko A. B. (1)

o podwyższenie alimentów

I podwyższa alimenty od pozwanego A. B. (1) na rzecz małoletniego K. B., ustalone ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku w dniu 16 grudnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt IV RC 647/10, z kwoty po 300 zł (trzysta złotych) miesięcznie do kwoty po 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie, płatne do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda B. G. (1) z góry do 10-ego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 31 lipca 2014 roku, przy czym odsetki należne od rat alimentacyjnych płatnych do dnia 31 grudnia 2015 roku powinny być liczone według wysokości odsetek ustawowych, natomiast odsetki należne od rat alimentacyjnych płatnych od dnia 1 stycznia 2016 roku powinny być liczone według wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;

II oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III nakazuje pobrać od pozwanego A. B. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, od których uiszczenia małoletni powód był zwolniony;

IV odstępuje od obciążania stron kosztami zastępstwa procesowego.

V wyrokowi w punkcie I. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt ***IV RC 637/14***

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 lipca 2014 roku małoletni K. B., reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową B. G. (1), wniósł o podwyższenie alimentów należnych mu od pozwanego A. B. (1), ustalonych w drodze ugody zawartej przed Sądem Rejonowym Gdańsk–Południe w Gdańsku w dniu 16 grudnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt IV RC 674/10, z kwoty po 300 zł do kwoty po 1.400 zł miesięcznie płatnych z góry do rąk matki B. G. (1) do 10. dnia każdego miesiąca, poczynając od dnia wniesienia pozwu z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności

którejkolwiek z rat. Nadto powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania strona powodowa wskazała, że od czasu ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego pozwanego A. B. (1) nastąpiła istotna zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego, a sytuacja materialna i osobista matki powoda uległa istotnemu pogorszeniu. Przedstawicielka ustawowa powoda wyjaśniła, że pozwany przez czas trwania ich związku nadużywał alkoholu, a będąc pod jego wpływem awanturował się, zabierał jej telefon uniemożliwiając wezwanie pomocy, wyganiał z mieszkania, wyzywał, także w obecności syna. Okoliczności te spowodowały, że B. G. (1) wraz z synem wyprowadziła się do jej mieszkania komunalnego w G.-W.. Matka powoda cierpi na anemię i depresję, a obecnie przebywa na zwolnieniu lekarskim. Jej miesięczny dochód wynosi 1.500 zł. Z kolei pozwany A. B. (1) utrzymuje się z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług transportowych. Pozwany ma pięć samochodów, a także samochód osobowy marki (...) oraz motor H., zamieszkuje w domu i jego sytuacja materialna jest bardzo dobra. Dalej przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda podniosła, że pozwany nie interesuje się synem, nie odwiedza go i do niego nie telefonuje. Wyłączną opiekę nad dzieckiem sprawuje matka. B. G. (1) szacuje miesięczny koszt utrzymania K. B. na kwotę 1.400 zł.

Vide: pozew – k. 2-4

W odpowiedzi na pozew pozwany A. B. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany A. B. (1) zaprzeczył, jakoby się awanturował, nadużywał alkoholu oraz wyzywał matkę małoletniego powoda. Dalej pozwany podniósł, że z matką małoletniego powoda pozostawał przez około pięciu lat w nieformalnym związku. Początkowo ich pożycie układało się prawidłowo, jednak po urodzeniu dziecka B. G. (1) wyprowadziła się ze wspólnej sypialni do pokoju syna, a współżycie stron praktycznie ustało. Sytuacja ta powodowała pomiędzy partnerami sytuacje konfliktowe. Dalej pozwany wyjaśnił, że w czasie wspólnego zamieszkiwania z matką małoletniego powoda woził go do przedszkola na godz. 8 i następnie odbierał o godz. 17. Odnosząc się do dolegliwości zdrowotnych B. G. (1) pozwany wskazał, że nie miał na nie jakiegokolwiek wpływu, a w czasie wspólnego zamieszkiwania matka małoletniego nie chorowała na anemię, natomiast zwolnienia lekarskie są związane z problemami w pracy. Zdaniem pozwanego miesięczne koszty utrzymania małoletniego powoda wynoszą 490 zł miesięcznie, gdyż taką właśnie kwotę rodzice małoletniego powoda wydawali w czasie wspólnego zamieszkiwania. W tym okresie rodzice powoda kupowali dla niego ubrania w sklepach z odzieżą używaną. Nadto pozwany zakwestionował wskazaną przez matkę dziecka kwotę przeznaczaną na leki tłumacząc, że powód K. B. nigdy nie chorował i w związku z tym wydatek na leki może wynosić około 30 zł, a nie 145 zł miesięcznie. Również podana przez matkę kwota na miesięczne wyżywienie jest – w ocenie pozwanego – zawyżona i w rzeczywistości oscyluje w granicach 200 zł miesięcznie. Podobnie pozwany A. B. (1) zakwestionował kwotę 500 zł rocznie przeznaczaną na wakacje syna. Pozwany podważył także wskazane przez matkę małoletniego powoda koszty przedszkola i posiłków w przedszkolu, równocześnie podając, że w G. był to wydatek rzędu 150 zł. Pozwany A. B. (1) argumentował, że brak podstaw do tego, by w całości pokrywał koszty utrzymania syna K., które powinny być pokrywane przez rodziców po połowie. Końcowo pozwany podał, że na jego koszty utrzymania składa się wyżywienie – 800 zł, odzież, obuwie – 200 zł, paliwo do samochodu osobowego – 800 zł, leki – 200 zł, utrzymanie mieszkania – 500 zł. Nadto pozwany uiszcza raty alimentacyjne na drugie dziecko w kwocie 850 zł miesięcznie.

Vide: odpowiedź na pozew – k. 40-42

W toku rozprawy w dniu 9 lutego 2016 roku pozwany A. B. (1) oświadczył, że uznaje powództwo do kwoty 600 zł.

Vide: protokół – k. 252 (zapis na k. 250)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni powód K. B. urodził się w dniu (...) w W. i jest synem B. G. (1) oraz pozwanego A. B. (1).

okoliczności bezsporne, a nadto ***dowód:*** odpis skrócony aktu urodzenia – k. 5

W postępowaniu przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku w sprawie o sygn. akt IV RC 674/10 o alimenty w dniu 16 grudnia 2010 roku powód K. B. reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową B. G. (1) zawarł z pozwanym A. B. (1) ugodę, na podstawie której pozwany A. B. (1) zobowiązał się łożyć na rzecz małoletniego powoda K. B. tytułem alimentów kwotę 300 zł miesięcznie płatnych z góry do 10. dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat do rąk matki małoletniego B. G. (1) począwszy od dnia 20 maja 2010 roku. W konsekwencji Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku postanowieniem z dnia 16 grudnia 2010 roku umorzył postępowanie w sprawie i orzekł o kosztach postępowania.

W 2010 roku rodzice powoda pozostawali w związku partnerskim, pomieszkiwali ze sobą. Ciężar utrzymania rodziny spoczywał na pozwanym albowiem przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda, choć pozostająca w stosunku pracy, przebywała na urlopie wychowawczym. Małoletni powód miał 7 miesięcy, był karmiony piersią, nie chorował przewlekle, pozostawał pod stałą opieką rodziców, w szczególności nie uczęszczał do żłobka czy innej placówki opiekuńczej.

okoliczności bezsporne, ponadto ***dowód:*** akta Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku w sprawie o sygn. IV RC 674/10: protokół obejmujący ugodę – k. 18-20, postanowienie – k.21

Powód i matka powoda B. G. (1) prowadzą dwuosobowe gospodarstwo domowe. Miesięczne koszty utrzymania mieszkania wynoszą ok. 1.000-1.100 zł, na co składają się kwoty wydatkowane następującymi tytułami: czynsz – ok. 520 zł-650 zł, telewizja i internet – 130 zł, telefon – 50 zł, energia – 100 zł, gaz – 170 zł. Udział powoda w kosztach utrzymania mieszkania to kwota ok. 500 zł.

Od 2014 roku powód K. B. uczęszcza do Przedszkola nr (...) w G.. Przy przyjęciu powoda do przedszkola B. G. (1) uiściła kwoty 70 zł i 42 zł tytułem odpowiednio wyprawki na materiały plastyczne oraz na karty pracy, a także 30 zł na poczet ubezpieczenia. W roku 2015 roku B. G. (1) zapłaciła za karty pracy rocznego przygotowania przedszkolnego powoda 112 zł, poniosła koszt zakupu wyprawki w wysokości 70 zł, uiściła kwotę 20 zł tytułem wyjścia powoda do Fabryki (...) w dniu 9 grudnia 2015 roku. Stały koszt miesięczny uczęszczania powoda do przedszkola to kwota ok. 240 zł.

Powód K. B. choruje na nawracające zapalenie oskrzeli i z tego względu wymaga przyjmowania leków. Chłopiec cierpi na nawracające anginy. U małoletniego powoda stwierdzono wadę postawy, wymagającą zajęć korekcyjnych na sali i na basenie.

Na miesięczne koszty utrzymania małoletniego powoda składają się nadto następujące kwoty: wyżywienie – ok. 300 zł, odzież, obuwie, środki higieny i czystości – ok. 100 zł, oraz leki – ok. 100 zł.

Łączny koszt utrzymania małoletniego powoda to kwota 1.200 zł.

W okresie, gdy rodzice małoletniego powoda wspólnie pomieszkali, pozwany zawoził i następnie odbierał z przedszkola K. B., czego zaniechał po rozstaniu z B. G. (1). Obecnie osobistą opiekę nad powodem K. B. sprawuje jego matka, która czasem w tym względzie prosi o pomoc swoich rodziców. Pozwany A. B. (1) realizuje kontakty z synem w co drugą niedzielę i polegają one na kilkugodzinnych spotkaniach z dzieckiem. Ojciec K. B. nie zabiera syna na dłuższe wakacyjne wyjazdy.

Dziadek powoda J. O. pomaga B. G. (1) poprzez przekazywanie jej pieniędzy. W okresie od 2011 do 2014 roku przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda pożyczyła od K. P. pieniądze na bieżące potrzeby, które zwróciła po uzyskaniu zaległych alimentów.

dowód: zeznania świadka J. O. – k. 189-191 (zapis na k. 195); zeznania świadka K. P. – k. 191-192 (zapis na k. 195); zeznania świadka B. G. (2) – k. 193-194 (zapis na k. 195); zeznania świadka A. W. – k. 252-254 (zapis na k. 250); zeznania świadka A. B. (2) – k. 254-257 (zapis na k. 250), zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego B. G. (1)

słuchanej w charakterze strony – k. 334-336 (zapis na k. 340); zeznania pozwanego A. B. (1) słuchanego w charakterze strony – k. 336-338 (zapis na k. 340); faktury VAT – k. 8-21, 118-162, 59-90, 169-182, 208-215, 217-219, 268-275; potwierdzenia przelewów – k. 22-29, 93-101, 164-168, 184; zaświadczenie – k. 91, 92, 163, 186, 187; wydruk – k. 265; zaświadczenie – k. 266; zaświadczenie – k. 267

B. G. (1) ma 44 lata, ma wykształcenie średnie. Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda była zatrudniona w (...) Bank (...) S.A. w W. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 grudnia 2006 roku, a jej średnie miesięczne wynagrodzenie netto za okres od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 31 lipca 2014 roku wyniosło 1.607,03 zł. Umowa ze wspomnianym pracodawcą została rozwiązana z dniem 31 sierpnia 2014 roku na mocy porozumienia stron. Następnie matka małoletniego powoda była zatrudniona w (...) Bank (...) S.A. w G. na stanowisku doradcy klienta indywidualnego i z tytułu tego w okresie od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku uzyskała średnie miesięczne wynagrodzenie w wysokości 2.102,57 zł netto. Z dniem 1 lipca 2015 roku B. G. (1) została uznana przez Powiatowy Urząd Pracy w G. za osobę bezrobotną z prawem do zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia 29 czerwca 2016 roku. W okresie pierwszych 90 dni B. G. (1) otrzymywała zasiłek w wysokości 823,60 zł miesięcznie, by następnie do dnia 29 czerwca 2016 roku pobierać kwotę 646,70 zł z tego tytułu. Matka powoda poszukiwała zatrudnienia, jednak bezskutecznie.

W roku podatkowym 2015 B. G. (1) po odliczeniach osiągnęła dochód w wysokości 19.706,01 zł.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda z uwagi na dolegliwości zdrowotne wymaga przewlekłej farmakoterapii. B. G. (1) cierpi na zaburzenia depresyjne. W okresie od dnia 26 lipca 2016 roku do dnia 28 lipca 2016 roku była hospitalizowana z uwagi na przewlekłe bóle jamy brzusznej. U matki małoletniego powoda stwierdzono przewlekłe zapalenie jelita cienkiego i żołądka.

B. G. (1) od listopada 2015 do kwietnia 2016 roku korzystała z przyznanego dodatku mieszkaniowego w kwocie miesięcznej 406,30 zł, z której 302,25 zł przekazywane było do administratora budynku, zaś kwota 104,05 zł przeznaczana była na zakup opału do rąk przedstawicielki ustawowej powoda. Matka powoda od listopada 2015 roku otrzymywała również zryczałtowany dodatek energetyczny w kwocie miesięcznej 15,40 zł.

Decyzjami z dnia 20 lipca 2016 roku Prezydent Miasta G. przyznał B. G. (1) zasiłek rodzinny w kwocie 118 zł miesięcznie, w okresie od dnia 1 lipca 2016 roku do dnia 31 października 2016 roku, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w jednorazowej kwocie 100 zł oraz świadczenie wychowawcze w kwocie 500 zł miesięcznie na okres od dnia 1 lipca 2016 roku do dnia 30 września 2017 roku.

dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego B. G. (1) słuchanej w charakterze strony – k. 334-336 (zapis na k. 340); zaświadczenia lekarskie – k. 54, 55, 185; pismo – k. 56; zaświadczenia zarobkach – k. 57, 58; decyzja – k. 183; zaświadczenie – k. 220; pismo (...) w G. – k. 240; pismo – k. 243; decyzja – k. 244-245; wydruki e-maili – k. 276-280; zeznania podatkowe – k. 313-318, dokumentacja medyczna – k. 319-320; zaświadczenie – k. 321; decyzje – k. 323-326; zaświadczenie – k. 332

Pozwany A. B. (1) ma 50 lat i z zawodu jest technikiem mechanikiem. Ojciec małoletniego powoda utrzymuje się z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług transportowych i z tego tytułu osiągnął w okresie od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 lipca 2014 roku średni miesięczny dochód w wysokości 3.618,08 zł netto. W roku podatkowym 2014 pozwany osiągnął dochód (po odliczeniu kosztów uzyskania przychodów) w wysokości 60.864,38 zł, z którego po odliczeniach należnego podatku i składki na ubezpieczenie zdrowotne pozwanemu pozostała kwota 35.972,09 zł, czyli średnio 2.997,67 zł miesięcznie. Natomiast w roku podatkowym 2015 pozwany A. B. (1) osiągnął dochód (po odliczeniu kosztów uzyskania przychodów) w wysokości 123.993,60 zł.

Pozwany prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe. Na jego miesięczne koszty utrzymania składają się następujące kwoty: 300 zł na wyżywienie, 200 zł na odzież i obuwie, 100-150 zł na leczenie i leki na nadciśnienie, 100 zł na środki czystości i higienę, 40 zł za opłatę za telewizję, 300 zł za media (woda, prąd, gaz), 800 zł za paliwo i

ubezpieczenie. Pozwany A. B. (1) opłaca w ramach działalności gospodarczej usługi telekomunikacyjne w kwocie 70 zł miesięcznie. Pozwany od 2009 roku uiszcza miesięczne raty alimentacyjne w kwocie 850 zł na syna z innego związku.

dowód: zeznania pozwanego A. B. (1) słuchanego w charakterze strony – k. 336-338 (zapis na k. 340); wydruk – k. 30; zaświadczenie – k. 327; zeznanie podatkowe – k. 248, 329-330

W dniu 11 sierpnia 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w G. dysponował 4 ofertami pracy na stanowisko doradcy klienta z wynagrodzeniem kształtującym się od 1.800 zł do 2800 zł brutto (tj. od 1.320,43 zł do 2.017,67 zł netto), 2 ofertami pracy na stanowisku technika prac biurowych z wynagrodzeniem kształtującym się od 2.000 zł do 3.000 zł brutto (tj. 1.459,48 zł do 2.156,72 zł netto), 1 ofertą pracy na stanowisku kasjera z wynagrodzeniem kształtującym się na poziomie 1.600 zł brutto (tj. 1.181,38 zł netto), 16 ofertami pracy na stanowisku sprzedawcy z wynagrodzeniem kształtującym się od 1.850 zł do 3.500 zł brutto (tj. od 1.355,69 zł do 2.505,34 zł netto), 1 ofertą pracy na stanowisku kierowcy samochodu dostawczego z wynagrodzeniem kształtującym się na poziomie 2.800 zł (tj. 2.017,67 zł netto), 2 ofertami pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego z wynagrodzeniem kształtującym się od 4.000 zł do 7.000 zł brutto (tj. od 2.853,96 zł do 4.943,67 zł netto), 18 ofertami pracy dla kobiet bez kwalifikacji zawodowych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym z wynagrodzeniem kształtującym się od 750 zł do 2.460 zł brutto (tj. od 597,02 zł do 1.798,57 zł netto), 9 ofertami pracy dla mężczyzn bez kwalifikacji zawodowych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym z wynagrodzeniem kształtującym się od 1.850 zł do 3.500 zł brutto (tj. od 1.355,69 zł do 2.505,34 zł netto). Jednocześnie Urząd ten we wskazanym dniu nie dysponował ofertami pracy na następujących stanowiskach: agent ubezpieczeniowy, telemarketer, pracownik centrum telefonicznego, sekretarka, doradca klienta w banku, sprzedawca-kasjer, technik mechanik, kierowca samochodu osobowego, dla kobiet bez kwalifikacji zawodowych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i mężczyzn bez kwalifikacji zawodowych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

dowód: pismo z dnia 11 sierpnia 2016 roku – k. 344

W dniu 16 sierpnia 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w G. dysponował ofertami pracy dla osób w zawodzie: kierowcy (kat. B, C+E) z wynagrodzeniem 1.850-4.000 zł brutto miesięcznie, pracownika biurowego z wynagrodzeniem 2.100-2.500 zł brutto miesięcznie, kasjera z wynagrodzeniem 1.850-2.500 zł brutto miesięcznie, sprzątaczki z wynagrodzeniem 1.850-2.000 zł brutto miesięcznie oraz dla osób bez kwalifikacji zawodowych z wynagrodzeniem 1.850-2.400 zł brutto miesięcznie. Jednocześnie Urząd poinformował, że we wskazanym dniu nie dysponował ofertami pracy dla osób w zawodzie technika mechanika i doradcy klienta w banku.

dowód: e-mail z dnia 16 sierpnia 2016 roku – k. 351

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na postawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd oparł się na dokumentach urzędowych załączonych do akt sprawy oraz na przedstawionych mu dokumentach prywatnych. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że materiał dowodowy obejmujący dowody obiektywne w postaci dokumentów został uznany za wiarygodny w zakresie tych dokumentów, które zostały wymienione w części uzasadnienia obejmującej ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd. Albowiem dokumenty te pozostawały wzajemnie spójne, zgodne z doświadczeniem życiowym, a przede wszystkim ich wiarygodności strona przeciwna w stosunku do tej, która dokumenty przedłożyła, nie kwestionowała.

Sąd pominął wnioski dowodowe strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego przeprowadzonej na potrzeby sprawy o sygn. akt III Nsm 460/14 Sądu Rejonowego w Gdyni. W tym względzie podstawę rozstrzygnięcia stanowił art. 217 § 2 k.p.c. a contrario. Wnioskowany dowód

miał bowiem świadczyć na okoliczności, które dla rozstrzygnięcia sprawy nie miałyby znaczenia. Zakreślenie koniecznego zakresu stanu faktycznego w konkretnej sprawie następuje zawsze w aspekcie określonych przepisów prawa materialnego. W niniejszej sprawie, której przedmiotem jest podwyższenie alimentów, takimi regulacjami materialnoprawnymi są przede wszystkim art. 133 k.r.o., art. 135 k.r.o. oraz art. 138 k.r.o. Ich analiza prowadzi do wniosku, że zbadania wymagają usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego, a także zmiana stosunków w tym zakresie. Bez wpływu pozostaje zatem kwestia kompetencji rodzicielskich, władzy rodzicielskiej, czy wykonywania kontaktów, jak również relacji między osobami uprawnionymi i zobowiązanymi do alimentacji, poza osobistymi staraniami o utrzymanie lub wychowanie małoletniego (art. 135 § 2 k.r.o.). Z tożsamych względów Sąd pominął również przedłożoną przez stronę powodową kopię wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni (k. 102), stwierdzając, że kwestia odpowiedzialności karnej pozwanego pozostaje dla rozstrzygnięcia wydawanego w tym procesie nieistotna.

Na podstawie art. 217 § 2 k.p.c. Sąd pominął również wnioski strony pozwanej o wystąpienie do Urzędu Skarbowego o udzielenie informacji, czy pożyczka udzielona B. G. (1) przez K. P. została zarejestrowana, jak również wniosek strony powodowej o zwrócenie się do (...) Oddziału Bankowości Detalicznej w Ł. o nadesłanie informacji, czy i jakie oszczędności posiada pozwany A. B. (1). Oba wnioski dowodowe zostały bowiem cofnięte. Nadto w przypadku pożyczki – fakt jej uzyskania przez przedstawicielkę ustawową małoletniego powoda został przez nią przyznany (por. art. 229 k.p.c.). Natomiast dowód w postaci dokumentu z banku wskazujący na oszczędności pozwanego był zbędny o tyle, że wyczerpujące ustalenie okoliczności faktycznych dotyczących możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego było możliwości w oparciu o pozostały szeroki materiał dowodowy.

W toku postępowania Sąd pozyskał również dowody o charakterze osobowym.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków J. O., K. P., B. G. (2) oraz A. B. (2), zawnioskowanych zarówno przez stronę powodową, jak i pozwaną. Zeznania wymienionych osób korespondowały ze sobą i były wzajemnie spójne w odniesieniu do kwestii czynienia przez pozwanego osobistych starań o utrzymanie i wychowanie małoletniego powoda. W tym względzie sam pozwany A. B. (1) przyznał, że z synem widuje się co dwa tygodnie i są to spotkania kilkugodzinne, a nadto że nie czyni na rzecz syna regularnych wydatków (np. prezentów, wyjazdy wakacyjne) poza uiszczaniem rat alimentacyjnych.

Sąd przeprowadził także dowody z zeznań stron postępowania – przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda B. G. (1) i pozwanego A. B. (1), słuchanych w trybie art. 303 k.p.c. i art. 304 k.p.c. Sąd stwierdził, że przedmiotowe zeznania pozostają w ogólności zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zebranym w aktach postępowania a ocenionym jako wiarygodny.

W zdecydowanej części zeznania stron ze sobą wzajemnie korespondują, znajdują również potwierdzenie w dokumentach, które na skutek inicjatywy obu stron procesu zostały w aktach sprawy zgromadzone. W tym zakresie Sąd uznał je za wiarygodne źródła dowodowe oraz poczynił podstawą wydanego rozstrzygnięcia. Sąd odmówił wiary zeznaniom stron w takiej ich części, która – zakwestionowana przez stronę przeciwną – nie została potwierdzona innym dowodem.

Żądanie powoda zasługuje na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zgodnie z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.).

Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być oceniane nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania i całego szeregu

okoliczności każdego konkretnego wypadku. W szczególności pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te w praktyce pozostają we wzajemnej zależności. Współzależność między usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego a możliwościami zarobkowymi i majątkowymi zobowiązanego wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokajane w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 roku w sprawie o sygn. akt III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15).

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego zakres potrzeb dziecka, które powinny być zaspokajane przez rodziców, wyznacza treść art. 96 k.r.o. Stosownie do dyrektywy zawartej w tym przepisie, rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych, jak i duchowych, a także środki wychowania według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie zawodowe i podstawowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. Najszerszy zakres usprawiedliwionych potrzeb przysługuje dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Przyjmuje się, że ten zakres powinien być ustalony w taki sposób, aby w razie zaspokojenia stopa życiowa dziecka była taka sama jak stopa życiowa rodziców. Sąd Najwyższy podkreślił, że zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich sami żyją.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, ale także od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie zawsze jednak mogą być utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe" należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swego majątku, lecz te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Jak stanowi art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może oznaczać zmniejszenie się lub zwiększenie się możliwości finansowych zobowiązanego lub wzrost lub zmniejszenie się potrzeb uprawnionego.

W niniejszej sprawie jest bezsporne, że pozwanego obciąża obowiązek alimentacyjny wobec syna. Powód jest bowiem osobą małoletnią, a brak jest danych stwierdzających, aby miał własny majątek. Co więcej, obowiązek alimentacyjny pozwanego względem powoda został skonkretyzowany w drodze ugody sądowej zawartej w dniu 16 grudnia 2010 roku przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku w sprawie o sygn. akt IV RC 674/10 na kwotę 300 zł miesięcznie. Podkreślenia wymaga, że w dacie ustalenia wspomnianej raty alimentacyjnej rodzice powoda tworzyli związek partnerski i pomieszkiwali ze sobą. Wprawdzie B. G. (1) była zatrudniona, lecz przebywała na urlopie wychowawczym, zatem to na pozwanym ciążył obowiązek zapewnienia rodzinie środków zapewniających zaspokojenie potrzeb rodziny.

Celem obowiązku alimentacyjnego jest zagwarantowanie osobom, które własnymi siłami i środkami nie mogą zaspokoić swoich potrzeb bytowych, niezbędnej pomocy ze strony bliskich krewnych. Bezspornym jest, że do usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda należy wliczyć koszty wyżywienia, środków higieny i czystości, odzieży oraz edukacji. Zważyć trzeba również na koszty ponoszone tytułem leczenia powoda. W nawiązaniu do wysokości kosztów ponoszonych wskazanymi tytułami a podanych w pozwie oraz forsowanymi przez przedstawicielkę ustawową małoletniego – koniecznym jest podkreślenie, że dla ustalenia wysokości renty alimentacyjnej istotne są jedynie koszty ponoszone rzeczywiście, tytułem usprawiedliwionym i w wysokości usprawiedliwionej. Mając to na

względzie Sąd ustalił, że B. G. (1) udokumentowała koszty związane z uczęszczaniem syna do przedszkola do wysokości 240 zł miesięcznie i taką równowartość przyjęto dla celów rekonstrukcji stanu faktycznego.

Ustalono również, że usprawiedliwione i udowodnione wydatki ponoszone tytułem zakupu dla powoda odzieży, obuwia oraz środków higieny i czystości zamykają się w kwocie ok. 100 zł. Także tytułem zakupu leków usprawiedliwione są po stronie powoda wydatki w wysokości ok. 100 zł. Sąd zważył bowiem na przedłożone przez stronę powodową zaświadczenie lekarskie (k. 266). Z przedmiotowego dokumentu wynika zaś, że powód K. B. choruje na nawracające zapalenie oskrzeli oraz nawracające anginy. U małoletniego stwierdzono także wadę postawy wymagającą zajęć korekcyjnych na sali i na basenie. Okoliczności te niewątpliwe generują koszty, choćby w zakresie zakupu lekarstw.

W tym miejsc wypada również zauważyć, że powód oznaczył swoje koszty utrzymania tytułem wyżywienia na kwotę ok. 400 zł miesięcznie. W ocenie Sądu kwota ta jest zawyżona. Materiał dowodowy nie daje podstaw, by stwierdzić istnienie po stronie powoda szczególnych potrzeb żywieniowych, których zaspokojenie generowałoby koszt w wyższej wysokości niż zgodna z doświadczeniem życiowym, jeśli chodzi o koszty wyżywienia dzieci w wieku powoda. Koszty te powinny, zdaniem Sądu, zamykać się w kwocie 300 zł miesięcznie.

Podsumowując, Sąd przyjął, że miesięczne koszty utrzymania powoda oscylują w granicach około 1.200 zł. Na kwotę tę składają się: 500 zł tytułem udziału w kosztach utrzymania mieszkania, 240 zł tytułem należności za przedszkole, 300 zł tytułem wyżywienia, 100 zł tytułem zakupu leków oraz 100 zł tytułem zakupu odzieży, obuwia oraz środków czystości i higieny.

Równocześnie ustalenia te prowadzą do wniosku, że w porównaniu z rokiem 2010 usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda K. B. uległy zmianie. W 2010 roku powód nie chorował przewlekle, był karmiony piersią, nie uczęszczał do przedszkola i pozostawał pod opieką rodziców. Potrzeby powoda zmieniły się również na skutek upływu ponad 5 lat. Mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego, w tym wiek powoda K. B., jego rozwój fizyczny i duchowy, należy stwierdzić, że jego potrzeby uległy zwiększeniu.

W dalszej kolejności należało uwzględnić, że o zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują – jak już wskazano – nie tylko potrzeby uprawnionego, ale również możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych – w tym przypadku obojga rodziców powoda. Warto podkreślić – istotne są nie same wysokości rzeczywiście uzyskiwanych przez obowiązanych do alimentacji dochodów, ale ich możliwości zarobkowe i majątkowe.

W początkowej fazie procesu oboje rodzice małoletniego powoda zarobkowali. Matka małoletniego powoda była zatrudniona w (...) Bank (...) S.A. w G. na stanowisku doradcy klienta indywidualnego i z tytułu tego w okresie od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku uzyskała średnie miesięczne wynagrodzenie w wysokości 2.102,57 zł netto. Jednak później matka powoda utraciła zatrudnienie i z dniem 1 lipca 2015 roku została uznana przez Powiatowy Urząd Pracy w G. za osobę bezrobotną z prawem do zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia 29 czerwca 2016 roku. W okresie pierwszych 90 dni B. G. (1) otrzymywała zasiłek w wysokości 823,60 zł miesięcznie, by następnie do dnia 29 czerwca 2016 roku pobierać kwotę 646,70 zł z tego tytułu. Matka powoda poszukiwała zatrudnienia jednak bezskutecznie. Niemniej, z informacji pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w G. wynika, że dla matki małoletniego istnieje oferta pracy z wysokością wynagrodzenia miesięcznego wskazanego w wyżej ustalonym stanie faktycznym – od 1.850 zł brutto miesięcznie.

Stosownie do art. 135 § 2 k.r.o. wykonanie obowiązku względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie (...) może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Nie ulega wątpliwości, że B. G. (1) obciążający ją obowiązek alimentacyjny spełnia przede wszystkim przez podejmowanie starań w zakresie wychowania i codziennej opieki nad dzieckiem. Pozwany zaś spotyka się z małoletnim okazjonalnie i kontakty nie są zbyt częste. Pozwany A. B. (1) nie sprawuje opieki na powodem w czasie choroby, jak również nie zabiera syna na dłuższe wyjazdy wakacyjne. W konsekwencji wymiar osobistej styczności pozwanego z powodem nie może być uznany za

formę realizacji obciążającego go z mocy przepisów ustawy obowiązku alimentacyjnego w wystarczającym zakresie. Niemniej podkreślenia wymaga, że pozwany nie może zostać zobowiązany do pokrywania całości kosztów utrzymania małoletniego powoda, przy jednoczesnym zwolnieniu z tego obowiązku przedstawicielki ustawowej powoda. Powód K. B. uczęszcza bowiem do przedszkola i w tym czasie nie wymaga opieki ze strony swej matki. Natomiast B. G. (1) nie ma orzeczenia o niepełnosprawności ograniczającego lub wykluczającego możliwość świadczenia przez nią pracy. Zatem może i powinna ona podejmować pracę, choćby o charakterze dorywczym i w niepełnym wymiarze, by pozyskiwać środki finansowe na utrzymanie własne oraz małoletniego syna i w ten sposób partycypować w kosztach jego utrzymania.

Ubocznie należy wyjaśnić, że na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają wymienione w art. 135 § 3 k.r.o. – w brzmieniu obowiązującym od dnia 20 sierpnia 2016 roku – świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 169 i poz. 195), podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji, świadczenia, wydatki i inne środki finansowe związane z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 roku, poz. 195), jak również świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 114 z późn. zm.). Sąd zwrócił uwagę, że przywołany przepis wszedł w życie z dniem 20 sierpnia 2016 roku, wyrok w niniejszej sprawie został zaś ogłoszony w dniu 19 sierpnia 2016 roku. Aczkolwiek stanowisko, które wskazanymi normami zostało wyrażone, Sąd orzekający prezentował w dacie wydawania rozstrzygnięcia co do istoty niniejszej sprawy. W konsekwencji Sąd przyjął, że pobierane przez przedstawicielkę ustawową małoletniego powoda: dodatek mieszkaniowy, dodatek energetyczny, zasiłek rodzinny i świadczenie wychowawcze nie powinny mieć wpływu na ustalenie kształtu obowiązku alimentacyjnego rodziców względem małoletniego powoda.

Odnotowano, że pozwany A. B. (1) kontynuuje prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą o profilu transportowym. W roku podatkowym 2014 pozwany osiągnął dochód (po odliczeniu kosztów uzyskania przychodów) w wysokości 60.864,38 zł, z którego po odliczeniach m. in. należnego podatku i składki na ubezpieczenie zdrowotne pozwanemu pozostała kwota 35.972,09 zł, czyli średnio 2.997,67 zł miesięcznie. Natomiast w roku podatkowym 2015 pozwany A. B. (1) osiągnął – jak sam przyznał – wyższy dochód i jak wynika z zeznania podatkowego wyniósł on (po uzyskaniu kosztów uzyskania przychodów) 123.993,60 zł. Miesięczny koszt utrzymania pozwanego wynosi około 1.700 zł, a nadto pozwany pozostaje zobowiązany do uiszczania alimentów w kwocie 850 zł na syna z poprzedniego związku.

Warto w tym miejscu zauważyć, że w literaturze przedmiotu i judykaturze zgodnie przyjmuje się, że zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka powinien być ustalony w ten sposób, aby w razie ich zaspokojenia stopa życiowa dziecka była taka sama jak stopa życiowa rodziców, gdyż poziom i jakość realizacji potrzeb dziecka zależą od możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców, które także wyznaczają ich poziom życia (por. wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 24 lipca 2013 roku w sprawie o sygn. akt I Ca 256/13, LEX nr 1716735). Uzasadnieniem dla ustalenia renty alimentacyjnej w danej wysokości nie może być więc fakt, że na skutek działań podejmowanych przez zobowiązanego a ukierunkowanych na powiększenie jego standardu życia kwota, która mu pozostaje po poczynieniu miesięcznych wydatków tytułem kosztów jego utrzymania, stanowi jedyną podstawę dla decydowania o wysokości alimentów. Podkreślono już, że stopy życia obowiązanego i uprawnionego powinny być równe. Wobec tego okoliczność, że zobowiązany czyni wydatki celem zapewnienia sobie warunków życia, które okazują się być lepsze niż te, w których znajduje się uprawniony, nie może zwalniać go z obowiązku udziału w pokrywaniu kosztów utrzymania uprawnionego, który to udział zdarza się, że może przewyższać kwotę, która co miesiąc mu pozostaje po pokryciu własnych kosztów utrzymania. Podkreślono już bowiem, że dla rozstrzygania o wysokości renty alimentacyjnej – stosownie do art. 135 § 1 k.r.o. – decydują nie dochody rzeczywiście przez obowiązanego uzyskiwane, a jego możliwości zarobkowe i majątkowe.

Przy takich okolicznościach faktycznych Sąd uznał, że od daty ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego pozwanego zaktualizowała się zmiana stosunków, o której mowa w art. 138 k.r.o. Suma środków pieniężnych, która pozostała pozwanemu po spłacie wszystkich zobowiązań i zaspokojeniu wszystkich jego potrzeb, jest wystarczająca

do łożenia alimentów na rzecz małoletniego powoda w zasądzonej kwocie. Osiągane przez pozwanego w toku procesu zarobki oraz aktualne możliwości zarobkowe są na tyle wysokie, że umożliwiają mu łożenie kwoty 700 zł na rzecz małoletniego powoda K. B..

Zestawiając przedstawione wyżej usprawiedliwione potrzeby powoda z możliwościami majątkowymi i zarobkowymi obojga rodziców, Sąd doszedł do przekonania, że w aktualnym stanie faktycznym obowiązek alimentacyjny pozwanego wobec powoda K. B. wyczerpuje się kwotą 700 zł miesięcznie, co stanowi o około 60 % udziale pozwanego w utrzymywaniu małoletniego powoda. Sąd stanął na stanowisku, że pozwanego powinien obciążać obowiązek zapłaty renty alimentacyjnej w kwocie przewyższającej 50 % kosztów utrzymania małoletniego albowiem przedstawicielka ustawowa małoletniego swój obowiązek wykonuje w zdecydowanie większej części niż pozwany poprzez sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem.

Mając całokształt powyżej przedstawionych okoliczności na uwadze, Sąd, działając na podstawie art. 133 § 1 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 i 2 k.r.o. w zw. z art. 138 k.r.o., orzekł jak w pkt I wyroku, oddalając powództwo w pkt II w pozostałej części jako wygórowane.

O kosztach procesu rozstrzygnięto jak w pkt III-IV wyroku na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. i art. 100 k.p.c.

W punkcie III wyroku Sąd obciążył pozwanego kosztami sądowymi, od których uiszczenia powód był zwolniony, w stosunku odpowiadającym wielkości, w jakiej pozwany przegrał niniejszy proces. Pozwany przegrał proces w zakresie kwoty 400 zł, co stanowi 36 % dochodzonego pozwem roszczenia. Natomiast opłata od pozwu, od której powód był zwolniony, wyniosła 660 zł. W konsekwencji Sąd na podstawie 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. nakazał pobrać od pozwanego A. B. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, od których uiszczenia powód był zwolniony z urzędu (36 % części opłaty od pozwu w kwocie 660 zł).

W punkcie IV wyroku Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania stron kosztami zastępstwa procesowego. W tym względzie Sąd z jednej strony wziął pod uwagę sytuację majątkową przedstawicielki ustawowej małoletniego, która aktualnie jest bezrobotna. Z drugiej zaś strony należało przyznać prymat charakterowi dochodzonego w niniejszym postępowaniu żądania o charakterze alimentacyjnym, co przemawia przeciwko obciążaniu pozwanego kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej.

W pkt V wyroku Sąd na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. z urzędu nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności.